

Βρυξέλλες, 28.1.2019
COM(2019) 14 final

**ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ**

σχετικά με την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 577/98 του Συμβουλίου

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 577/98 του Συμβουλίου για τη διενέργεια δειγματοληπτικής έρευνας εργατικού δυναμικού στην Κοινότητα¹ καθορίζει τα ελάχιστα πρότυπα για την παραγωγή εναρμονισμένων ερευνών εργατικού δυναμικού στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) και στα κράτη μέλη της.

Το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 577/98 ορίζει τα ακόλουθα:

Κάθε τρία έτη, και για πρώτη φορά το έτος 2000, η Επιτροπή υποβάλλει στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο έκθεση για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Η έκθεση αυτή αξιολογεί κυρίως την ποιότητα των στατιστικών μεθόδων που σκοπεύουν να χρησιμοποιήσουν τα κράτη μέλη για τη βελτίωση των αποτελεσμάτων ή την ελάφρυνση των διαδικασιών έρευνας.

Η παρούσα έκθεση είναι η έβδομη έκθεση της Επιτροπής προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο· καλύπτει την περίοδο 2015-2017 και διαρθρώνεται ως εξής:

- Στο **τμήμα 2** παρουσιάζεται μια επισκόπηση της έρευνας εργατικού δυναμικού της ΕΕ και ο ρόλος της όσον αφορά την υποστήριξη των πολιτικών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Στο **τμήμα 3** καταγράφεται ο τρόπος με τον οποίο έχει εφαρμοστεί ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 577/98 στα κράτη μέλη, στις υποψήφιες χώρες και στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (ΕΖΕΣ).
- Το **τμήμα 4** επικεντρώνεται στις τρέχουσες πρωτοβουλίες που έχουν δρομολογηθεί από το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα² (ΕΣΣ), ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα της έρευνας εργατικού δυναμικού.

2. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

2.1. Γενική περιγραφή

Η έρευνα εργατικού δυναμικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εφεξής «ΕΕΔ της ΕΕ») είναι μια μεγάλη δειγματοληπτική έρευνα με τη συμμετοχή κατοίκων από ιδιωτικά νοικοκυριά. Παρέχει τόσο τριμηνιαίες όσο και ετήσιες στατιστικές για την αγορά εργασίας, την απασχόληση και την ανεργία, καθώς και στατιστικές για άτομα εκτός του εργατικού δυναμικού. Συλλέγει επίσης πολυετείς πληροφορίες από ενότητες ad hoc και παρέχει στοιχεία για μηνιαίες εκτιμήσεις της ανεργίας και του ποσοστού ανεργίας βάσει μοντέλων.

Οι **εθνικές στατιστικές υπηρεσίες** (ΕΣΥ) των κρατών μελών είναι υπεύθυνες για τον σχεδιασμό των εθνικών ερωτηματολογίων, την επιλογή του δείγματος, τη διεξαγωγή

¹ ΕΕ L 77 της 14.3.1998, σ. 3.

² Σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 223/2009 σχετικά με τις ευρωπαϊκές στατιστικές (ΕΕ L 87 της 31.3.2009, σ. 164), το ΕΣΣ είναι η σύμπραξη μεταξύ της ευρωπαϊκής στατιστικής αρχής [που είναι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Eurostat)], των εθνικών στατιστικών υπηρεσιών (ΕΣΥ) και άλλων εθνικών αρχών κάθε κράτους μέλους που είναι υπεύθυνες για την ανάπτυξη, την παραγωγή και τη διάδοση ευρωπαϊκών στατιστικών.

συνεντεύξεων και τη διαβίβαση των αποτελεσμάτων στην Επιτροπή (Eurostat) σύμφωνα με ένα κοινό σύστημα κωδικοποίησης που θεσπίστηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 377/2008 της Επιτροπής³.

Η Eurostat είναι υπεύθυνη για την παρακολούθηση της εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 577/98 του Συμβουλίου, την παροχή βοήθειας στις ΕΣΥ, την προώθηση εναρμονισμένων εννοιών και μεθόδων και τη διάδοση συγκρίσιμων εθνικών και ευρωπαϊκών στατιστικών για την αγορά εργασίας.

Το 2017 το μέγεθος του δείγματος της ΕΕΔ της ΕΕ ήταν περίπου 1,3 εκατομμύρια άτομα (εκ των οποίων περίπου 1,2 εκατομμύρια προέρχονταν από την ΕΕ των 28) ηλικίας 15-74 ετών. Τα δείγματα ελήφθησαν ανά τρίμηνο και κάλυψαν 34 συμμετέχουσες χώρες⁴. Το γεγονός αυτό καθιστά την ΕΕΔ της ΕΕ τη μεγαλύτερη ευρωπαϊκή έρευνα σε επίπεδο νοικοκυριών.

2.2. Συνάφεια

Η ΕΕΔ της ΕΕ αποτελεί τη μεγαλύτερη πηγή επίσημων στατιστικών για τις αγορές εργασίας στην ΕΕ. Συνολικά, συγκεντρώνει περισσότερες από 100 μεταβλητές σχετικά με την κατάσταση απασχόλησης, τα χαρακτηριστικά της απασχόλησης, τον χρόνο εργασίας, το εκπαιδευτικό υπόβαθρο και την κατάρτιση. Η ΕΕΔ της ΕΕ συμπληρώνεται επίσης από θεματικές ετήσιες ενότητες ad hoc⁵.

Δεδομένου ότι βασίζεται σε διεθνή πρότυπα και ορισμούς⁶, η συνάφεια της ΕΕΔ της ΕΕ υπερβαίνει τα σύνορα της ΕΕ και παρέχει τη δυνατότητα σύγκρισης της κατάστασης της ευρωπαϊκής αγοράς εργασίας με τις αγορές εργασίας σε άλλες περιοχές ή χώρες.

Ορισμένες βασικές πρωτοβουλίες πολιτικής της ΕΕ βασίζονται σε στοιχεία της ΕΕΔ της ΕΕ. Για παράδειγμα, η ΕΕΔ της ΕΕ είναι μία από τις κύριες πηγές δεδομένων για την παρακολούθηση της προόδου των κρατών μελών βάσει των κατευθυντήριων γραμμών για την απασχόληση στο πλαίσιο i) του άρθρου 148 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁷ (ΣΛΕΕ) και ii) της ενωσιακής αναπτυξιακής στρατηγικής «Ευρώπη 2020». Τρεις δείκτες της ΕΕΔ της ΕΕ (ποσοστό απασχόλησης για την ηλικιακή ομάδα 20-64 ετών, ποσοστό ατόμων που εγκαταλείπουν πρόωρα την εκπαίδευση και την

³ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 377/2008 της Επιτροπής, της 25ης Απριλίου 2008, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 577/98 του Συμβουλίου για τη διενέργεια δειγματοληπτικής έρευνας εργατικού δυναμικού στην Κοινότητα όσον αφορά την κωδικοποίηση που πρέπει να χρησιμοποιείται για τη διαβίβαση στοιχείων από το 2009 και μετά, τη χρήση υπο-δείγματος για τη συλλογή στοιχείων σχετικά με τις διαρθρωτικές μεταβλητές και τον ορισμό των τριμήνων αναφοράς (ΕΕ L 114 της 26.4.2008, σ. 57).

⁴ Συμμετέχουσες χώρες είναι τα 28 κράτη μέλη, η Ισλανδία, η Νορβηγία, η Ελβετία, το Μαυροβούνιο, η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και η Τουρκία.

⁵ Το 2015 δεν συμπεριλήφθηκε καμία ενότητα ad hoc στην ΕΕΔ της ΕΕ. Το 2016 ο τίτλος της ενότητας ad hoc ήταν *Νέοι στην αγορά εργασίας*. Το 2017 ο τίτλος της ενότητας ad hoc ήταν *Αυτοαπασχόληση*.

⁶ Ειδικότερα, η ΕΕΔ της ΕΕ ακολουθεί τις αποφάσεις και τις συστάσεις των διεθνών διασκέψεων στατιστικών εργασιών που διοργανώνονται από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας· βλέπε <http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/resolutions-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/lang--en/index.htm> (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά, στα γαλλικά και στα ισπανικά).

⁷ Βλέπε απόφαση 2014/322/ΕΕ του Συμβουλίου, της 6ης Μαΐου 2014, σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών για το 2014 (ΕΕ L 165 της 4.6.2014, σ. 49).

κατάρτιση και αριθμός ατόμων ηλικίας 30-34 ετών που έχουν ολοκληρώσει τριτοβάθμια εκπαίδευση) χρησιμοποιούνται για την παρακολούθηση 2 από τους 5 πρωταρχικούς στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»⁸. Πολλοί άλλοι δείκτες με βάση την ΕΕΔ χρησιμοποιούνται επίσης στο πλαίσιο κοινής αξιολόγησης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Διάφοροι δείκτες της ΕΕΔ της ΕΕ χρησιμοποιούνται επίσης για την παρακολούθηση των επιδόσεων των κρατών μελών στο πλαίσιο δύο διαστάσεων του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων. Συγκεκριμένα, πρόκειται για τις διαστάσεις *Ισότητα ευκαιριών και πρόσβαση στην αγορά εργασίας* (η οποία καλύπτει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση, την ισότητα των φύλων στην αγορά εργασίας, καθώς και τη νεολαία) και *Δυναμικές αγορές εργασίας και δίκαιες συνθήκες εργασίας* (η οποία καλύπτει τη δομή του εργατικού δυναμικού και τη δυναμική της αγοράς εργασίας)⁹.

Επιπλέον, διάφοροι δείκτες της αγοράς εργασίας σε περιφερειακό επίπεδο, οι οποίοι διαμορφώνουν την ΕΕΔ της ΕΕ (δηλαδή το ποσοστό ανεργίας των νέων και το συνολικό ποσοστό ανεργίας), χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της κατανομής κονδυλίων στο πλαίσιο της πολιτικής συνοχής.

Η ΕΕΔ της ΕΕ παρέχει επίσης δείκτες για το θεματολόγιο του 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη¹⁰. Τρεις από τους στόχους του θεματολογίου για τη βιώσιμη ανάπτυξη εμπεριέχουν δείκτες που προκύπτουν από την ΕΕΔ της ΕΕ: ποιοτική εκπαίδευση, ισότητα των φύλων, αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη.

Το μηνιαίο ποσοστό ανεργίας με βάση την ΕΕΔ της ΕΕ είναι ένας σημαντικός βραχυπρόθεσμος οικονομικός δείκτης. Αποτελεί έναν από τους κύριους ευρωπαϊκούς οικονομικούς δείκτες¹¹, ενώ χρησιμοποιείται επίσης για τη δημιουργία κινητών ετήσιων μέσων όρων των ποσοστών ανεργίας για τον πίνακα αποτελεσμάτων οικονομικών και χρηματοοικονομικών δεικτών. Ο εν λόγω πίνακας αποτελεσμάτων χρησιμοποιείται στη συνέχεια για να εντοπιστούν οι μακροοικονομικές ανισορροπίες και οι ανισορροπίες στην ανταγωνιστικότητα¹². Η ΕΕΔ της ΕΕ παρέχει στοιχεία για τους εθνικούς λογαριασμούς όσον αφορά την απασχόληση, τον χρόνο εργασίας, καθώς και άλλους τομείς εκτός από την αγορά εργασίας, όπως η εκπαίδευση.

Τα δεδομένα της ΕΕΔ της ΕΕ χρησιμοποιούνται ευρέως τόσο από τις Γενικές Διευθύνσεις (ΓΔ) της Επιτροπής όσο και από τους ευρωπαϊκούς οργανισμούς. Ειδικότερα το Eurofound

⁸ Πρωταρχικοί στόχοι της στρατηγικής «Ευρώπη 2020»:

http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Europe_2020_headline_indicators.

⁹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/european-pillar-of-social-rights/indicators> (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά, στα γαλλικά και στα γερμανικά).

¹⁰ https://ec.europa.eu/europeaid/policies/sustainable-development-goals_en

¹¹ Principal European Economic Indicators – A statistical guide, Eurostat 2009, βλέπε <http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-statistical-books/-/KS-81-08-398> (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

¹² Ο πίνακας αποτελεσμάτων της διαδικασίας μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΔΜΑ) χρησιμοποιείται για τον εντοπισμό αναδυόμενων ή επίμονων μακροοικονομικών ανισορροπιών σε μια χώρα. Αποτελεί μέρος μιας ετήσιας διαδικασίας, το πρώτο στάδιο της οποίας είναι η κατάρτιση έκθεσης του μηχανισμού επαγρύπνησης (ΕΜΕ). Βλέπε κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

χρησιμοποιεί τα δεδομένα για την έκθεση επισκόπησης την οποία καταρτίζει σχετικά με τα χαρακτηριστικά του εργατικού δυναμικού στην Ευρώπη.

Τέλος, η ΕΕΔ της ΕΕ είναι μία από τις μεγαλύτερες πηγές στατιστικών μικροδεδομένων για τους ερευνητές στην Ευρώπη. Το μεγάλο δείγμα δίνει τη δυνατότητα να πραγματοποιηθούν μελέτες σε ειδικές ομάδες στην αγορά εργασίας. Με την ΕΕΔ της ΕΕ επιτυγχάνεται επίσης πολύ ευρεία κάλυψη των δημογραφικών και περιφερειακών μεταβλητών, καθώς και των μεταβλητών που αφορούν το εκπαιδευτικό υπόβαθρο.

3. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

Μολονότι το παρόν τμήμα καλύπτει κυρίως την περίοδο 2015-2017, παρουσιάζονται επίσης κατά περίπτωση πληροφορίες σχετικά με την έρευνα εργατικού δυναμικού του 2014 προκειμένου να αναδειχθούν οι βελτιώσεις που έχουν επέλθει σε σύγκριση με την προηγούμενη έκθεση.

3.1. Ακρίβεια

Ως ακρίβεια των στατιστικών αποτελεσμάτων νοείται ο βαθμός στον οποίο οι υπολογισμοί ή οι εκτιμήσεις πλησιάζουν τις ακριβείς –ή πραγματικές– τιμές που μετρώνται μέσω των στατιστικών. Η ακρίβεια των εκτιμήσεων υπόκειται σε δύο είδη σφαλμάτων: σφάλματα δειγματοληψίας και σφάλματα που δεν σχετίζονται με τη δειγματοληψία. Τα σφάλματα δειγματοληψίας οφείλονται στο γεγονός ότι μόνο ένα υποσύνολο ολόκληρου του πληθυσμού περιλαμβάνεται στην έρευνα. Τα σφάλματα που δεν σχετίζονται με τη δειγματοληψία είναι όλα τα άλλα σφάλματα που δεν είναι αποτέλεσμα της δειγματοληψίας (σφάλματα κάλυψης, μέτρησης, επεξεργασίας, μη απάντησης).

Όσον αφορά τα σφάλματα δειγματοληψίας, κύριος καθοριστικός παράγοντας είναι το μέγεθος του δείγματος. Τα μεγαλύτερα δείγματα βελτιώνουν την ακρίβεια των αποτελεσμάτων. Στον πίνακα 1 παρουσιάζεται το μέγεθος του δείγματος ατόμων ηλικίας 15-74 ετών που συμμετείχαν κάθε τρίμηνο σε κάθε συμμετέχουσα χώρα, τόσο σε απόλυτους όρους όσο και σε σχέση με τον συνολικό πληθυσμό της εν λόγω ηλικιακής ομάδας. Το 2017 το ποσοστό δειγματοληψίας¹³ κυμάνθηκε από 0,14 % (Ηνωμένο Βασίλειο) έως 1,46 % (Λουξεμβούργο). Κατά μέσο όρο, το μέγεθος τριμηνιαίου δείγματος ήταν περίπου 1,3 εκατομμύρια άτομα το 2017, αριθμός που αντιστοιχεί σε ποσοστό 0,29 % του συνολικού πληθυσμού ηλικίας 15-74 ετών στις 34 συμμετέχουσες χώρες.

Οι επίσημες έρευνες, όπως η ΕΕΔ της ΕΕ, χρησιμοποιούν πιθανοθεωρητική δειγματοληψία. Αυτό επιτρέπει τον ποσοτικό προσδιορισμό σφαλμάτων δειγματοληψίας με τη μορφή διαστημάτων εμπιστοσύνης. Στον πίνακα 2 παρατίθενται οι εκτιμήσεις και τα διαστήματα εμπιστοσύνης στο 95 % που επιτεύχθηκαν για τους επτά κύριους δείκτες σχετικά με την απασχόληση και την ανεργία στο συγκεντρωτικό επίπεδο της ΕΕ των 28.

¹³ Το ποσοστό δειγματοληψίας ορίζεται ως ο λόγος του μεγέθους του δείγματος (ο αριθμός μονάδων του δείγματος στο δείγμα) προς το μέγεθος του πληθυσμού (ο συνολικός αριθμός μονάδων του δείγματος στον πληθυσμό-στόχο).

Τα εν λόγω διαστήματα αντανακλούν τις απαιτήσεις ακρίβειας που καθορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 577/98 του Συμβουλίου.

Όσον αφορά τα σφάλματα που δεν σχετίζονται με τη δειγματοληψία, η Eurostat και οι συμμετέχουσες χώρες παρακολουθούν τακτικά τις σχετικές πηγές των σφαλμάτων που δεν σχετίζονται με τη δειγματοληψία, όπως η μη απάντηση. Οι συμμετέχουσες χώρες αναφέρουν κάθε χρόνο στη Eurostat τις κύριες αιτίες των σφαλμάτων, μαζί με τις μεθόδους που εφαρμόζονται σε εθνικό επίπεδο με στόχο τη μείωσή τους. Σύνοψη αυτής της παρακολούθησης δημοσιεύεται στην ετήσια έκθεση ποιότητας για την ΕΕΔ της ΕΕ¹⁴.

Το 2017 η συμμετοχή στην ΕΕΔ της ΕΕ ήταν υποχρεωτική σε 14 χώρες (Βέλγιο, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Κύπρος, Λουξεμβούργο, Μάλτα, Αυστρία, Πορτογαλία, Σλοβακία, Νορβηγία και Τουρκία) και προαιρετική στις υπόλοιπες 20 χώρες. Οι χώρες στις οποίες η συμμετοχή στην έρευνα είναι προαιρετική έχουν γενικά υψηλότερο ποσοστό μη απάντησης σε επίπεδο μονάδας από τις χώρες με υποχρεωτική συμμετοχή¹⁵.

¹⁴ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/publications/quality-reporting> (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

¹⁵ Σφάλμα μη απάντησης σε επίπεδο μονάδας προκύπτει όταν δεν συλλέγονται δεδομένα σχετικά με μια μονάδα πληθυσμού που έχει οριστεί για συλλογή δεδομένων. Ως ποσοστό μη απάντησης σε επίπεδο μονάδας ορίζεται ο λόγος του αριθμού μονάδων για τις οποίες δεν συλλέχθηκαν δεδομένα προς τον συνολικό αριθμό μονάδων που έχουν οριστεί για συλλογή δεδομένων.

Πίνακας 1: Τελικό μέγεθος δείγματος και ποσοστό του πληθυσμού ηλικίας 15-74 ετών (μέσος όρος τριμήνου) στην ευρωπαϊκή έρευνα εργατικού δυναμικού (2017 και 2014)

Χώρα	Μέγεθος τριμηνιαίου δείγματος (χιλιάδες άτομα) 2017	Ποσοστό δείγματος ηλικίας 15-74 (%) 2017	Ποσοστό δειγματοληψίας 15-74 (%) 2014	Χώρα	Μέγεθος τριμηνιαίου δείγματος (χιλιάδες άτομα) 2017	Ποσοστό δειγματοληψίας 15-74 (%) 2017	Ποσοστό δειγματοληψίας 15-74 (%) 2014
ΕΕ-28	1 162	0,31	0,32	MT	5	1,44	1,54
BE	29	0,35	0,23	NL	75	0,59	0,69
BG	25	0,45	0,45	AT	34	0,52	0,54
CZ	41	0,50	0,53	PL	58	0,21	0,26
DK	21	0,49	0,59	PT	30	0,39	0,38
DE	142	0,23	0,20	RO	47	0,31	0,28
EE	5	0,56	0,49	SI	13	0,79	0,76
IE	27	0,77	1,12	SK	18	0,41	0,47
EL	45	0,56	0,55	FI	29	0,71	0,77
ES	119	0,34	0,36	SE	51	0,68	0,84
FR	94	0,20	0,19	UK	67	0,14	0,16
HR	6	0,20	0,21	IS	3	1,08	1,36
IT	105	0,23	0,24	NO	20	0,51	0,50
CY	8	1,22	1,27	CH	28	0,43	0,50
LV	8	0,53	0,56	ME	5	1,09	-
LT	12	0,57	0,75	MK	11	0,65	0,53
LU	7	1,46	0,65	TR	89	0,16	0,17
HU	43	0,58	0,32	ΣΥΝΟΛΟ	1 318	0,29	0,31

Πίνακας 2: Διάστημα εμπιστοσύνης 95 % των κύριων δεικτών της ΕΕΔ σχετικά με την απασχόληση και την ανεργία για την ΕΕ των 28 (2017)

Αριθμός απασχολούμενων (x1000)	Ποσοστό απασχόλησης ως ποσοστό του πληθυσμού (%)	Αριθμός ανέργων (x1000)	Ποσοστό ανεργίας ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού (%)	Ποσοστό ανεργίας των νέων ως ποσοστό του εργατικού δυναμικού (%)
217 740 ± 311	72,1 ± 0,1	18 781 ± 145	7,9 ± 0,1	16,8 ± 0,3

Πίνακας 3: Συμμετοχή και ποσοστό μη απάντησης στην ΕΕΔ της ΕΕ ανά χώρα (2017 και 2014)

Χώρα	Συμμετοχή 2017	Ποσοστό μη απάντησης σε επίπεδο μονάδας (%) 2017	Ποσοστό μη απάντησης σε επίπεδο μονάδας (%) 2014	Χώρα	Συμμετοχή 2017	Ποσοστό μη απάντησης σε επίπεδο μονάδας (%) 2017	Ποσοστό μη απάντησης σε επίπεδο μονάδας (%) 2014
BE	Υποχρεωτική	17,4	27,8	MT	Υποχρεωτική	24,8	23,7
BG	Προαιρετική	19,7	23,7	NL	Προαιρετική	48,4	42,7
CZ	Προαιρετική	21,2	20,6	AT	Υποχρεωτική	3,4	5,7
DK	Προαιρετική	45,0	46,2	PL	Προαιρετική	38,7	31,5
DE	Υποχρεωτική	3,8	2,3	PT	Υποχρεωτική	16,1	14,8
EE	Προαιρετική	33,2	31,3	RO	Προαιρετική	12,7	9,5
IE	Προαιρετική	32,2	23,9	SI	Προαιρετική	20,1	21,3
EL	Υποχρεωτική	25,4	24,6	SK	Υποχρεωτική	18,0	11,0
ES	Υποχρεωτική	13,1	15,2	FI	Προαιρετική	32,7	28,0
FR	Υποχρεωτική	20,4	20,9	SE	Προαιρετική	43,4	35,7
HR	Προαιρετική	44,5	31,3	UK	Προαιρετική	50,7	39,8
IT	Υποχρεωτική	14,9	11,8	IS	Προαιρετική	31,5	21,0
CY	Υποχρεωτική	3,8	4,2	NO	Υποχρεωτική	15,8	19,9
LV	Προαιρετική	35,4	35,7	CH	Προαιρετική	19,7	18,8
LT	Προαιρετική	22,3	19,6	ME	Προαιρετική	16,7	-
LU	Υποχρεωτική	41,7	84,6	MK	Προαιρετική	11,9	24,6
HU	Προαιρετική	21,5	17,2	TR	Υποχρεωτική	4,3	9,3

3.2. Επικαιρότητα και εμπρόθεσμη υποβολή

Η *επικαιρότητα των στατιστικών* αφορά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από το γεγονός ή το φαινόμενο το οποίο περιγράφουν οι στατιστικές έως τη χρονική στιγμή κατά την οποία καθίστανται διαθέσιμα τα δεδομένα. Για την ΕΕΔ της ΕΕ, το εν λόγω χρονικό διάστημα εξαρτάται από i) τον χρόνο που χρειάζονται τα κράτη μέλη για να διεξαγάγουν την έρευνα και να επεξεργαστούν και να διαβιβάσουν τα αποτελέσματα στη Eurostat, καθώς και από ii) τον χρόνο που χρειάζεται η Eurostat για να επεξεργαστεί, να επικυρώσει και να δημοσιεύσει τα αποτελέσματα.

Στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 577/98 του Συμβουλίου προβλέπεται ότι τα κράτη μέλη οφείλουν να παραδώσουν στοιχεία στη Eurostat εντός 12 εβδομάδων από τη λήξη του τριμήνου αναφοράς. Η Eurostat επικυρώνει τα εθνικά σύνολα δεδομένων αμέσως μόλις τα παραλάβει. Στον πίνακα 4 παρουσιάζεται το χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από τη λήξη του τριμήνου αναφοράς μέχρι τη διαθεσιμότητα των στοιχείων στους χρήστες της Eurostat για την περίοδο 2014-2017. Κατά τα τελευταία έτη, η επικαιρότητα των στοιχείων της ΕΕΔ της

ΕΕ έχει παρουσιάσει ελαφρά βελτίωση για την ΕΕ των 28. Το 2017 ο μέσος αριθμός ημερολογιακών ημερών που απαιτούνταν για τη διάδοση των στοιχείων της ΕΕ των 28 ήταν 75 ημέρες, έναντι 77 ημερών το 2014. Η Eurostat προτίθεται να βελτιώσει περαιτέρω την έγκαιρη διάδοση των αποτελεσμάτων της ΕΕΔ της ΕΕ συντομεύοντας μελλοντικά την προθεσμία για τη διαβίβαση των στοιχείων στη Eurostat.

Η επικαιρότητα των στοιχείων της ΕΕΔ της ΕΕ είναι επίσης σημαντική για την εκτίμηση των μηνιαίων ποσοστών ανεργίας. Μόλις η Eurostat επεξεργαστεί τα εθνικά στοιχεία, αυτά χρησιμοποιούνται για να υπολογιστεί το επόμενο μηνιαίο ποσοστό ανεργίας. Το μηνιαίο ποσοστό ανεργίας δημοσιεύεται περίπου 30 μέρες μετά το τέλος του μήνα αναφοράς.

Πίνακας 4: Διαθεσιμότητα των στοιχείων της ΕΕΔ στους χρήστες – Επικαιρότητα (2014-2017)

Αριθμός ημερολογιακών ημερών που μεσολάβησαν από το τέλος της περιόδου αναφοράς έως τη διάδοση των εθνικών στοιχείων από τη Eurostat (στον δικτυακό τόπο)	Αριθμός χωρών							
	2014		2015		2016		2017	
	Όλες	ΕΕ-28	Όλες	ΕΕ-28	Όλες	ΕΕ-28	Όλες	ΕΕ-28
<31	0	0	0	0	0	0	0	0
31-60	2	2	2	2	5	3	6	5
61-90	27	24	29	24	27	24	25	22
91+	4	2	2	2	1	1	2	1
Σύνολο	33	28	33	28	33	28	33	28
Μέσος αριθμός ημερολογιακών ημερών	77	77	80	80	73	74	77	75

Η εμπρόθεσμη υποβολή των στατιστικών αφορά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ανακοινωθείσα και την πραγματική ημερομηνία δημοσίευσης. Η Eurostat δημοσιοποιεί τις προγραμματισμένες ημερομηνίες των τριμηνιαίων και ετήσιων δημοσιεύσεων των κύριων δεικτών της ΕΕΔ της ΕΕ. Κατά τα έτη 2015-2017 τηρήθηκαν όλες οι προθεσμίες δημοσίευσης που είχαν ανακοινωθεί.

3.3. Προσβασιμότητα και σαφήνεια

Η Eurostat διαδίδει τις στατιστικές της ΕΕΔ της ΕΕ με διάφορους τρόπους. Το κύριο εργαλείο διάδοσης είναι η διαδικτυακή βάση δεδομένων της Eurostat, η οποία περιέχει περισσότερους από 400 πίνακες με λεπτομερή στοιχεία της ΕΕΔ της ΕΕ (τριμηνιαία και ετήσια αποτελέσματα, καθώς και αποτελέσματα σε επίπεδο νοικοκυριών και ενοτήτων ad hoc). Οι δείκτες πολιτικής που περιγράφονται στο σημείο 2.2 δημοσιεύονται επίσης σε συγκεκριμένα τμήματα του δικτυακού τόπου¹⁶. οι πίνακες που περιλαμβάνονται στα

¹⁶ Παράδειγμα για τη στρατηγική «Ευρώπη 2020»: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/europe-2020-indicators/europe-2020-strategy/headline-indicators-scoreboard> (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά, στα γαλλικά και στα γερμανικά).

τμήματα αυτά καλύπτουν μόνο τα σημαντικότερα αποτελέσματα της ΕΕΔ της ΕΕ. Η Eurostat παράγει άλλους συνδυασμούς μεταβλητών της ΕΕΔ της ΕΕ ως εξατομικευμένες πινακοποιήσεις κατόπιν αιτήματος των χρηστών.

Τα μικροδεδομένα της ΕΕΔ της ΕΕ έχουν επίσης πολύ μεγάλη σημασία για επιστημονικούς σκοπούς, καθώς τα ζητούν ολόένα και περισσότεροι ερευνητές από πανεπιστήμια, ερευνητικά ιδρύματα και εθνικές στατιστικές υπηρεσίες σε ολόκληρη την Ευρώπη και πέραν αυτής. Η Eurostat παρέχει αυτά τα μικροδεδομένα δωρεάν από το 2011. Η πρόσβαση παρέχεται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 557/2013¹⁷ της Επιτροπής, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των ατόμων που απάντησαν στην έρευνα¹⁸. Τα αρχεία δεδομένων, τα οποία αποτελούνται από επιμέρους αρχεία, δεν περιέχουν άμεσα αναγνωριστικά στοιχεία, όπως ονόματα, διευθύνσεις ή αριθμοί ταυτότητας. Επιπλέον, εφαρμόζονται κανόνες ανωνυμοποίησης.

Λεπτομερή στοιχεία (μεταδεδομένα) παρέχονται σε χρήστες μέσω διαφόρων διαύλων διάδοσης. Η διάδοση των γενικών πληροφοριών για το ευρύ κοινό γίνεται στο τμήμα του δικτυακού τόπου της Eurostat που αφορά την ΕΕΔ της ΕΕ. Λεπτομερέστερες πληροφορίες είναι διαθέσιμες στο τμήμα του δικτυακού τόπου με τίτλο «Statistics Explained»¹⁹. Οι πληροφορίες αυτές επικαιροποιούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα. Η δημοσιοποίηση ειδικών πληροφοριών σχετικά με το περιεχόμενο και την ποιότητα των στατιστικών πραγματοποιείται σε δύο ετήσιες δημοσιεύσεις: μία μεθοδολογική δημοσίευση όπου περιγράφονται τα χαρακτηριστικά των εθνικών ερευνών, καθώς και μία ετήσια έκθεση ποιότητας όπου συνοψίζονται τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν από την ΕΕΔ της ΕΕ²⁰. Επιπλέον, συγκεκριμένα μεταδεδομένα συνδέονται με τις στατιστικές της ΕΕΔ της ΕΕ στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων της Eurostat. Από το 2014 οι πληροφορίες που προέρχονται από τις εθνικές εκθέσεις ποιότητας κάθε συμμετέχουσας χώρας δημοσιεύονται επίσης στο διαδίκτυο.

Οι χώρες βελτιώνουν τακτικά την ΕΕΔ τους, είτε ως προς τη μεθοδολογία είτε ως προς τις διαδικασίες της. Εάν οι βελτιώσεις αυτές οδηγούν σε διακοπή των δεδομένων της ΕΕΔ της ΕΕ, οι οικείες ΕΣΥ ενημερώνουν τη Eurostat. Οι σημαντικές διακοπές τεκμηριώνονται σε δημοσιεύσεις της Eurostat²¹. Η Eurostat δημοσιεύει επίσης ένα ειδικό σύνολο δεδομένων, που ονομάζεται «κύριοι δείκτες της ΕΕΔ», στο οποίο οι προηγούμενες σειρές προσαρμόζονται για πιθανές διακοπές και συμπληρώνονται τυχόν κενά στα δεδομένα.

¹⁷ ΕΕ L 164 της 18.6.2013.

¹⁸ Βλέπε κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων) (ΕΕ L 119 της 4.5.2016, σ. 1).

¹⁹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/overview> (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά, στα γαλλικά και στα γερμανικά).

²⁰ http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

²¹ <http://ec.europa.eu/eurostat/web/lfs/publications/quality-reporting> (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά).

²¹ Τα έγγραφα τεκμηρίωσης που αφορούν τις διακοπές σε σειρές στην ΕΕΔ της ΕΕ είναι διαθέσιμα (μόνο στα αγγλικά) στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/EU_labour_force_survey (κεφάλαιο 1).

3.4. Συγκρισιμότητα

Η ΕΕΔ της ΕΕ βασίζεται σε υψηλού βαθμού εναρμόνιση των εννοιών, των ορισμών, των ταξινομήσεων και των μεθοδολογιών. Στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 377/2008 καθορίζεται ένα κοινό σύστημα κωδικοποίησης, που εξασφαλίζει ότι όλες οι συμμετέχουσες χώρες χρησιμοποιούν τους ίδιους ορισμούς για τις μεταβλητές. Χρησιμοποιούνται κοινές ταξινομήσεις [π.χ. η ευρωπαϊκή τυποποιημένη ταξινόμηση των παραγωγικών οικονομικών δραστηριοτήτων (NACE) και η Διεθνής Τυποποιημένη Ταξινόμηση Επαγγελμάτων (ISCO)] και κάθε φορά που οι ταξινομήσεις αυτές αναθεωρούνται, η Eurostat εξασφαλίζει τον συντονισμό ανάμεσα σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες ως προς την εφαρμογή των αλλαγών. Επιπλέον, η Eurostat εκδίδει επεξηγηματικές σημειώσεις, οι οποίες παρέχουν λεπτομερείς κατευθυντήριες γραμμές στις εθνικές στατιστικές υπηρεσίες σχετικά με την κωδικοποίηση και την εφαρμογή των στατιστικών. Στις επεξηγηματικές σημειώσεις διευκρινίζεται επίσης το σκεπτικό της Eurostat για καθεμία από τις κατευθυντήριες γραμμές. Τα μεθοδολογικά ζητήματα εξετάζονται στο πλαίσιο ειδικής ομάδας εργασίας, της ομάδας εργασίας για τις στατιστικές της αγοράς εργασίας. Η εν λόγω ομάδα προωθεί την ανταλλαγή εμπειριών και κοινών πρακτικών μεταξύ όλων των συμμετεχουσών χωρών.

Για να εξασφαλιστεί ότι η μέτρηση της ανεργίας είναι εναρμονισμένη σε όλες τις συμμετέχουσες χώρες, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1897/2000 της Επιτροπής²² καθορίζει έναν λειτουργικό ορισμό της ανεργίας. Καθορίζει επίσης τις αρχές που πρέπει να τηρούνται κατά τη διατύπωση των ερωτήσεων της έρευνας που αφορούν την κατάσταση απασχόλησης. Ο ορισμός της ανεργίας είναι σύμφωνος με τα πρότυπα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ), τα οποία εγκρίθηκαν από τη 13η και τη 14η διεθνή διάσκεψη στατιστολόγων εργασίας²³. Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται ότι οι στατιστικές της ΕΕΔ της ΕΕ είναι συγκρίσιμες με εκείνες που προέρχονται από άλλες χώρες, ιδίως από άλλα μέλη του ΟΟΣΑ.

3.5. Συνοχή

Η συνοχή μεταξύ των εκτιμήσεων πληθυσμού με βάση την ΕΕΔ της ΕΕ και των δημογραφικών στατιστικών είναι μια σημαντική πτυχή της συνολικής ποιότητας. Δεδομένου ότι τα αποτελέσματα της ΕΕΔ της ΕΕ βασίζονται σε δειγματοληπτική έρευνα, υπολογίζονται από τις απαντήσεις ενός υποσυνόλου του πληθυσμού. Οι απαντήσεις υποβάλλονται στη συνέχεια σε συγκριτική αξιολόγηση σε σχέση με το σύνολο του πληθυσμού. Τα στοιχεία για το σύνολο του πληθυσμού βασίζονται στις βέλτιστες διαθέσιμες εκτιμήσεις τη δεδομένη χρονική στιγμή (ταξινομημένες ανά φύλο και ηλικιακή ομάδα ώστε να βελτιωθεί η ακρίβεια της διαδικασίας). Καταρχήν, αυτή η διαδικασία συγκριτικής αξιολόγησης εξασφαλίζει τη συνοχή μεταξύ της ΕΕΔ της ΕΕ και των δημογραφικών στατιστικών. Ωστόσο, σε εξαιρετικές

²² Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1897/2000 της Επιτροπής, της 7ης Σεπτεμβρίου 2000, για εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 577/98 του Συμβουλίου για τη διενέργεια δειγματοληπτικής έρευνας εργατικού δυναμικού στην Κοινότητα, όσον αφορά τον λειτουργικό ορισμό της ανεργίας (ΕΕ L 228 της 8.9.2000, σ. 18).

²³ <http://www.ilo.org/global/statistics-and-databases/standards-and-guidelines/resolutions-adopted-by-international-conferences-of-labour-statisticians/lang--en/index.htm>
Η εφαρμογή των προσφάτως εγκριθέντων ορισμών της ΔΟΕ για την απασχόληση και την ανεργία από τη 19η διεθνή διάσκεψη στατιστολόγων εργασίας περιγράφεται στο κεφάλαιο 4 (διαθέσιμο μόνο στα αγγλικά, στα γαλλικά και στα ισπανικά).

περιπτώσεις μπορεί να προκύψουν διαφορές. Για παράδειγμα, κάθε 10 χρόνια, διατίθενται τα αποτελέσματα των νέων απογραφών πληθυσμού. Εάν από μια νέα απογραφή προκύψουν στοιχεία που διαφέρουν από προηγούμενες εκτιμήσεις του πληθυσμού, ενδέχεται να πρέπει να αναθεωρηθούν προηγούμενες σειρές. Σε μια τέτοια περίπτωση, η πολιτική αναθεώρησης των δημογραφικών στατιστικών και της ΕΕΔ της ΕΕ μπορεί να διαφέρει όσον αφορά τη διάρκεια και το χρονοδιάγραμμα, λόγω της περιορισμένης διαθεσιμότητας λεπτομερών στοιχείων σχετικά με τον πληθυσμό κατά τα 10 έτη μεταξύ των απογραφών.

Οι περισσότερες από τις συμμετέχουσες χώρες στην ΕΕΔ της ΕΕ διεξήγαγαν απογραφή πληθυσμού το 2011. Τα αποτελέσματα των νέων απογραφών οδηγούν συχνά σε νέες σταθμίσεις της ΕΕΔ, νέα πλαίσια δειγματοληψίας και/ή νέο σχεδιασμό δειγμάτων. Όλες οι ΕΣΥ στις χώρες στις οποίες διεξήχθησαν απογραφές το 2011 έχουν προβεί σε έλεγχο, και – όπου κρίθηκε αναγκαίο– σε αναθεώρηση, των σταθμίσεων της ΕΕΔ ώστε να αντικατοπτρίζουν τις νέες εκτιμήσεις πληθυσμού, συμπεριλαμβανομένης και της εκ νέου στάθμισης της σειράς αναδρομικών στοιχείων, με αναγωγή τουλάχιστον μέχρι το 2010.

Όσον αφορά τη συνοχή των εκτιμήσεων για την ανεργία, πολλές χώρες δημοσιεύουν επίσης στατιστικές σχετικά με τον αριθμό των ατόμων που είναι εγγεγραμμένα στις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και αναζητούν εργασία. Τα στοιχεία της ΕΕΔ για την ανεργία και ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων που αναζητούν εργασία διαφέρουν λόγω της διαφορετικής φύσης των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί. Ενώ η ΕΕΔ της ΕΕ στηρίζεται σε εναρμονισμένη μεθοδολογία για την έρευνα σε νοικοκυριά όσον αφορά τις δραστηριότητες απασχόλησης και τη διαθεσιμότητα για εργασία, τα διοικητικά μητρώα των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης περιλαμβάνουν διεξοδικό κατάλογο των εγγεγραμμένων και επιλέξιμων ατόμων για τις παροχές ανεργίας. Δεδομένου ότι τα κριτήρια για την εγγραφή εξαρτώνται από τις εθνικές κοινωνικές πολιτικές, οι στατιστικές σχετικά με τα εγγεγραμμένα άτομα που αναζητούν εργασία δεν είναι συγκρίσιμες ούτε μεταξύ των χωρών ούτε σε διαχρονική βάση.

Ένας άλλος τομέας στον οποίο η στατιστική συνοχή είναι σημαντική αφορά την εκτίμηση της απασχόλησης, η οποία μπορεί να παρασχεθεί τόσο από την ΕΕΔ όσο και από τους εθνικούς λογαριασμούς, καθώς οι εκτιμήσεις δεν είναι κατ' ανάγκη οι ίδιες. Αυτό οφείλεται τόσο στις διαφορετικές μεθοδολογίες (οι έννοιες και η κάλυψη του πληθυσμού δεν ταυτίζονται) όσο και στις διαφορετικές διαδικασίες κατάρτισης. Οι εθνικοί λογαριασμοί καταρτίζονται μέσω της σύγκρισης και του συνδυασμού όλων των σχετικών πηγών που είναι διαθέσιμες σε μια χώρα, με επιλογή των καλύτερων στοιχείων από κάθε πηγή ώστε να προκύπτουν ολοκληρωμένα αποτελέσματα. Στους εθνικούς λογαριασμούς επιδιώκεται επίσης η συνοχή μεταξύ των μετρήσεων της απασχόλησης και της παραγωγής (ακαθάριστο εγχώριο προϊόν, ΑΕΠ). Μία από τις πηγές δεδομένων σε αυτή τη διαδικασία είναι και η ΕΕΔ. Άλλες πηγές δεδομένων στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας είναι οι έρευνες σε επιχειρήσεις, τα μητρώα απασχόλησης ή τα μητρώα κοινωνικής ασφάλισης. Το θέμα της συνοχής μεταξύ της ΕΕΔ και των εθνικών λογαριασμών έχει εξεταστεί από την ομάδα εργασίας για τις στατιστικές της αγοράς εργασίας. Η Eurostat αξιολογεί τις διαφορές μεταξύ των δύο εκτιμήσεων και πολλές ΕΣΥ έχουν αναλύσει τα αίτια και το μέγεθος των διαφορών.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι ΕΣΥ έχουν δημοσιεύσει συνδυαστικούς πίνακες μεταξύ των δύο συνόλων δεδομένων.

Από τη σύγκριση μεταξύ της ΕΕΔ και των εθνικών λογαριασμών προκύπτει ότι η ΕΕΔ είναι καταλληλότερη για τη μέτρηση της συμμετοχής στην αγορά εργασίας (μεγέθη ανεργίας και δραστηριότητας) ή για την ανάλυση της κατάστασης συγκεκριμένων κοινωνικοοικονομικών ομάδων του πληθυσμού (π.χ. ανά ηλικία, φύλο ή μορφωτικό επίπεδο). Τα στοιχεία των εθνικών λογαριασμών είναι καταλληλότερα για τη σύγκριση εκτιμήσεων απασχόλησης με συγκεντρωτικές μετρήσεις παραγωγής και εισοδήματος σε μακροοικονομικό επίπεδο.

4. ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ

4.1. Η ΕΕΔ σε ένα εκσυγχρονισμένο σύστημα κοινωνικών στατιστικών

Με βάση την «Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μέθοδο παραγωγής των στατιστικών της ΕΕ: ένα όραμα για την επόμενη δεκαετία»²⁴, στις 26 Αυγούστου 2016 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ευρωπαϊκές στατιστικές σχετικά με τα πρόσωπα και τα νοικοκυριά, με βάση στοιχεία που συλλέγονται από δείγματα σε ατομικό επίπεδο (κανονισμός-πλαίσιο για τις ολοκληρωμένες ευρωπαϊκές κοινωνικές στατιστικές)²⁵.

Στόχος της πρωτοβουλίας αυτής ήταν ο εκσυγχρονισμός των ευρωπαϊκών κοινωνικών στατιστικών. Πράγματι, ο προτεινόμενος κανονισμός-πλαίσιο θα αυξήσει τη συγκρισιμότητα και τη συνοχή των ευρωπαϊκών κοινωνικών στατιστικών συγκεντρώνοντας επτά υφιστάμενες έρευνες που διεξάγονται επί του παρόντος σε επίπεδο νοικοκυριών στην ΕΕ και εναρμονίζοντας τους ορισμούς, τις έννοιες και τις μεταβλητές που αποτελούν κοινά στοιχεία δύο ή περισσότερων ερευνών. Με τον τρόπο αυτό θα διευκολυνθεί η από κοινού ανάλυση κοινωνικών φαινομένων. Ο προτεινόμενος κανονισμός-πλαίσιο αναμένεται να οδηγήσει σε μια πρώτη συλλογή στοιχείων το 2021.

Η ΕΕΔ της ΕΕ είναι μία από τις έρευνες σε επίπεδο νοικοκυριών που καλύπτονται από τον κανονισμό-πλαίσιο για τις ολοκληρωμένες ευρωπαϊκές κοινωνικές στατιστικές και τελεί υπό διαδικασία εκσυγχρονισμού ώστε να συμμορφώνεται με τον κανονισμό-πλαίσιο. Ο εν λόγω εκσυγχρονισμός θα εναρμονίσει την ΕΕΔ της ΕΕ με την απόφαση της 19ης διεθνούς διάσκεψης στατιστικολόγων εργασίας (ICLS), η οποία εκδόθηκε τον Οκτώβριο του 2013 και προβλέπει πιο περιορισμένο πεδίο εφαρμογής για την απασχόληση και ακριβέστερα κριτήρια για τη γονική άδεια και την εποχική εργασία. Ο εκσυγχρονισμός θα βελτιώσει επίσης τη συνάφεια της ΕΕΔ ως προς i) την ανάλυση της μετανάστευσης και ii) τη συγκρισιμότητα των πληροφοριών σχετικά με τον χρόνο εργασίας και τις μηνιαίες αποδοχές από την κύρια εργασία. Επιπλέον, ο εκσυγχρονισμός της ΕΕΔ της ΕΕ θα έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη κάλυψη όσον αφορά i) την απασχόληση (οικονομικά εξαρτώμενη αυτοαπασχόληση), ii) τις πληροφορίες γενικής υγείας (για τη σύγκριση μεταξύ της κατάστασης των ατόμων με

²⁴ COM(2009) 404 της 10ης Αυγούστου 2009.

²⁵ COM(2016) 551.

αναπηρία στην αγορά εργασίας και της αντίστοιχης κατάσταση του συνολικού πληθυσμού-στόχου) και iii) τη συμμετοχή σε εκπαίδευση και κατάρτιση (ελάχιστης διάρκειας 12 μηνών).

Επιπλέον, με την αναθεώρηση της ΕΕΔ της ΕΕ θα επέλθουν βελτιώσεις ως προς την έγκαιρη διαβίβαση στοιχείων στη Eurostat, θα αναθεωρηθούν οι απαιτήσεις ακρίβειας και θα αναπτυχθούν περαιτέρω μεθοδολογικές βελτιώσεις.

4.2. Επέκταση της ΕΕΔ της ΕΕ σε επιπλέον υποψήφιες χώρες

Στην ΕΕΔ της ΕΕ συμμετέχουν επί του παρόντος 34 χώρες (τα 28 κράτη μέλη της ΕΕ, 3 υποψήφιες χώρες και 3 χώρες της ΕΖΕΣ). Αυτό σημαίνει ότι αποστέλλουν στοιχεία στη Eurostat σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 577/98 του Συμβουλίου και ότι τα στοιχεία τους αποτελούν αντικείμενο τακτικής διάδοσης από τη Eurostat. Οι υποψήφιες χώρες που έχουν ήδη συμπεριληφθεί είναι το Μαυροβούνιο, η πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας και η Τουρκία. Η Eurostat συνεργάζεται στενά με τις στατιστικές υπηρεσίες άλλων υποψήφιων χωρών με στόχο να τις βοηθήσει να σημειώσουν πρόοδο προς την κατεύθυνση της συμμόρφωσης με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 577/98 του Συμβουλίου σε ό,τι αφορά το περιεχόμενο και την ποιότητα της έρευνας. Το Μαυροβούνιο και η Αλβανία έχουν ήδη ξεκινήσει την αποστολή στοιχείων ΕΕΔ στη Eurostat. Μόλις οι εθνικές έρευνες των χωρών αυτών καταφέρουν να πληρούν τις απαιτήσεις των ευρωπαϊκών κανονισμών, η Eurostat θα αρχίσει τη διάδοση και των δικών τους στοιχείων.

4.3. Ανάπτυξη νέων στατιστικών προϊόντων

Στατιστικές για την καταγραφή της δυναμικής στην αγορά εργασίας

Οι αλλαγές στην κατάσταση απασχόλησης των επιμέρους ατόμων παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον, καθώς παρέχουν επιπλέον πληροφορίες σχετικά με τη γενική κατάσταση της αγοράς εργασίας (μεταξύ άλλων και για την ευελιξία ή την ακαμψία της). Οι αλλαγές αυτές παρέχουν επίσης πληροφορίες για την κατάσταση συγκεκριμένων ομάδων. Για παράδειγμα, με βάση τα στοιχεία τα οποία σχετίζονται με τη δυναμική της αγοράς εργασίας παρέχεται η δυνατότητα ανάλυσης του αριθμού των ατόμων που έμειναν άνεργα ή βρήκαν εργασία στη διάρκεια συγκεκριμένης χρονικής περιόδου, καθώς και η δυνατότητα προσδιορισμού των ατόμων αυτών. Αυτό, κατ' επέκταση, καθιστά δυνατό τον προσδιορισμό των ομάδων που έχουν περισσότερες πιθανότητες να βρουν εργασία ή των ομάδων που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο να χάσουν τη δουλειά τους ή να παραμείνουν σε καθεστώς ανεργίας.

Τριμηνιαίες αναλύσεις της αγοράς εργασίας που παρουσιάζουν τις μετακινήσεις μεταξύ της απασχόλησης, της ανεργίας και της οικονομικής αδράνειας δημοσιεύτηκαν για πρώτη φορά το 2015. Πρόσθετα αποτελέσματα, τα οποία παρέχουν αναλύσεις των μετακινήσεων αυτών με βάση το φύλο, την ηλικιακή ομάδα, τη διάρκεια ανεργίας ή τις μεταβάσεις μεταξύ θέσεων εργασίας, δημοσιεύονται από το 2017 ως πειραματικές στατιστικές.

Η Eurostat και οι εθνικές στατιστικές υπηρεσίες βρίσκονται επί του παρόντος στο στάδιο της ανάπτυξης μιας μεθοδολογίας για την εκτίμηση των ετήσιων μεταβάσεων στην αγορά εργασίας, την αντιμετώπιση των προκλήσεων που συνεπάγονται τα υψηλά ποσοστά

απώλειας δείγματος (που μειώνουν τα μεγέθη των δειγμάτων στους κύκλους συνεντεύξεων), καθώς και για τις πληθυσμιακές αλλαγές με την πάροδο του χρόνου.

Επέκταση και προετοιμασία των κύριων δεικτών της ΕΕΔ της ΕΕ για το μελλοντικό νομοθετικό πλαίσιο

Οι κύριοι δείκτες της ΕΕΔ είναι μια συλλογή των σημαντικότερων αποτελεσμάτων της ΕΕΔ της ΕΕ που διατίθενται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων της Eurostat. Σκοπός τους είναι να παρέχουν στους χρήστες εποχικά προσαρμοσμένες χρονοσειρές για τους σημαντικότερους δείκτες που περιγράφουν την αγορά εργασίας (π.χ. ποσοστά απασχόλησης, ανεργίας και δραστηριότητας). Αυτοί οι πολύ σημαντικοί δείκτες έχουν βελτιωθεί με την πάροδο του χρόνου και έχουν επεκταθεί ώστε να συμπεριλαμβάνουν δείκτες που καλύπτουν ομάδες όπως οι ΕΑΕΚ (νέοι εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης).

Η Eurostat και η ομάδα εργασίας για τις στατιστικές της αγοράς εργασίας έχουν αναπτύξει μια στρατηγική για την αντιμετώπιση των διακοπών στις χρονοσειρές λόγω της έναρξης ισχύος του νέου κανονισμού-πλαισίου. Με τη στρατηγική αυτή θα διασφαλιστεί η δημοσίευση σειρών κύριων δεικτών χωρίς διακοπές. Για τον σκοπό αυτό απαιτείται διπλασιασμός των στοιχείων, ώστε να παρέχεται στη Eurostat η δυνατότητα να εξάγει σειρές αναδρομικών στοιχείων εναρμονισμένες με τη νέα ΕΕΔ, παράλληλα με τη διάδοση εθνικών στοιχείων. Λόγω i) των μεγάλων αποκλίσεων στις προσεγγίσεις που χρησιμοποιούν οι χώρες για την εξαγωγή πληροφοριών σχετικά με τις διακοπές στις σειρές και ii) του μεγάλου αριθμού δεικτών που πρέπει να παραχθούν βάσει σχετικά ελάχιστων πληροφοριών, η Eurostat έχει ξεκινήσει ήδη τις εργασίες της σε σχέση με όλα τα στάδια υλοποίησης του συγκεκριμένου έργου.

Πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με την ακρίβεια των αποτελεσμάτων της ΕΕΔ της ΕΕ

Έρευνες όπως η ΕΕΔ της ΕΕ παρέχουν εκτιμήσεις δεικτών για έναν πληθυσμό-στόχο βάσει τυχαία επιλεγμένου δείγματος αυτού του πληθυσμού. Δεδομένου ότι επιλέγεται μόνο ένα υποσύνολο του πληθυσμού-στόχου, είναι σημαντικό να παρέχονται επίσης, παράλληλα με την εκτίμηση, πληροφορίες σχετικά με την ακρίβεια της εκτίμησης (βλέπε σημείο 3.1). Οι εν λόγω δείκτες ποιότητας λαμβάνουν τη μορφή τυπικών σφαλμάτων ή διαστημάτων εμπιστοσύνης.

Η Eurostat και τα κράτη μέλη έχουν υπολογίσει τη διακύμανση των ετήσιων καθαρών μεταβολών για ένα υποσύνολο 23 δεικτών πολύ υψηλής συνάφειας σε επίπεδο πολιτικής (όπως περιγράφεται στο σημείο 2.2). Με τον τρόπο αυτό παρέχεται στους χρήστες η δυνατότητα, κατά τη διάδοση και ανάλυση των εν λόγω δεικτών της ΕΕΔ της ΕΕ για σκοπούς πολιτικής, να συμπληρώνουν τις πληροφορίες που αφορούν τις μεταβολές των δεικτών μεταξύ δύο συνεχόμενων ετών με πληροφορίες σχετικές με τη στατιστική σημαντικότητα των εν λόγω μεταβολών των δεικτών.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η Επιτροπή παρακολουθεί τη συμμόρφωση των κρατών μελών με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 577/98. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εφαρμογή της ΕΕΔ της ΕΕ είναι πολύ ικανοποιητική, καθώς τα κράτη μέλη συμμορφώνονται πλήρως –ή σχεδόν πλήρως– με την εν λόγω ευρωπαϊκή νομοθεσία. Τα θέματα που δεν έχουν επιλυθεί συζητούνται με τα κράτη μέλη και, εφόσον απαιτείται, καταρτίζονται από κοινού σχέδια δράσης. Η συνολική ποιότητα της ΕΕΔ της ΕΕ είναι καλή.

Το ευρωπαϊκό στατιστικό σύστημα παράγει έργο για τη συνεχή βελτίωση των διαδικασιών και των μεθόδων της ΕΕΔ της ΕΕ. Έχει διατηρήσει τη δυναμική των προσπαθειών αυτών παρά το δύσκολο περιβάλλον, το οποίο χαρακτηρίζεται από περιορισμένους πόρους και μεγάλες περικοπές του προϋπολογισμού. Συνεχείς βελτιώσεις της ΕΕΔ της ΕΕ βρίσκονται σε εξέλιξη, είτε στο πλαίσιο της διαδικασίας εκσυγχρονισμού των κοινωνικών στατιστικών είτε ως επιμέρους έργα στο πλαίσιο της ΕΕΔ της ΕΕ για την προσαρμογή στις αλλαγές των αναγκών των χρηστών και στις νέες προκλήσεις (π.χ. αυξημένες απαιτήσεις επικαιρότητας, εκτιμήσεις σχετικά με τις ετήσιες μεταβάσεις στην αγορά εργασίας). Το έργο αυτό θα συνεχιστεί κατά τα επόμενα έτη.